

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIU DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. II

KAINA, 2c

Chicago, Ill., Sėdėda, Kovo-March 3, 1915.

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

PRICE, 2c.

No. 52

Rusai tebeveja vokiečius nuo Nemuno

Nuo Przasnyczo vokiečiai traukiasi prie Mławos

Karpatai nukloti austrų lavonais

Amerika rengiasi protestuoti prieš Anglijos ir Francijos norą numarinti Vokietiją

Dar du Dardanelų fortai nutildyti

RUSAI UŽPULDINĖJA VOKIEČIUS LIETUVOJE.

PETERBURGAS, Kovo 2. — Rusų armija tebeveja vokiečius Lietuvoje, šiaurėje nuo Gardino ir Suvalkų gubernijų. Rusų užpuolimai taipgi eina pietuose prie Ossovieco ir Lenkijoje iki Vislos krantų.

Išleistas šiandien vakare rusų oficialis pranešimas sako:

„Ant fronto nuo Nemuno iki Vislos rusų pulkai kovo 1 d. toliaus užpuldinėjo vokiečius. Šiaurvakariuose nuo Gardino rusų pulkai pasekmingai eina pirmyn. Vokiečiai, smarkiai atsispidami, pasitarukę atgal nuo linijos tarp kaimų Markovice, Raficy ir Rakovice.“

Przasnyczo apeliokėje vokiečiai irgi traukiasi atgal ant Janowo ir Mławos.

Karpatuose austrai atsivežė daugybę artilerijos ir pradėjo užpuldinėti rusus ant fronto 60 mylių ilgio, tarp upių Ondavos ir Sano. Austrų užpuolimai betgi buvę be pasekmių.

Austrai smarkiausia atakavo rusus vasario 28 d. prie Tworzino ir Radziejowo. Jų atakos atnešė jiems tik baisy nuostolių. Visos kalnų nuolaidžios buvo pilnos austrų kareivių lavonų. Daugelis austrų batalionų buvo išžudyti iki paskutiniam kareiviui.

Už paskutinės dvi dienas rusai suėmė 1,000 austrų nelaisvėn.

Ant kelio tarp Stanislawowo ir Haliczo austrai buvo gana smarkiai sumušti. Ties Sielce rusai suėmė 17 oficerių ir 1-250 kareivių nelaisvėn.

ČECHŲ KAREIVIAI KELIA MAISTĄ.

LONDONAS, Kovo 3. — Iš Venecijos pranešta, kad Pragoje buvo pakėlę maištą čekai kareiviai iš 91 Austrijos pėstininkų pulko. Maištininkai buvo smarkiai nubausti ir pasiųsti prie Rumunijos rubežiaus.

RUSAI BOMBARDUOJA CERNOVICUS.

LONDONAS, Kovo 3. — Iš Bucharesto atėjo telegrama, kad rusų artilerija pradėjo bombarduoti Cernovicus, Bukovinos sostinę.

TEGUL ANGLIJA NEVARTOJA NEUTRALIŲ VĖLIAVŲ

BERLINAS, Kovo 2. — Vokietija pasiuntė atsakymą ant Amerikos notos sulig pojūrinės karės.

Vokietija sako, kad ji gali išpildyti kone visus Amerikos reikalavimus. Gali prašalinti minas iš jūrų, išskyrus tas minas, kurios yra paskirtos krantų apsaugai. Vokietija net sutiktų apsvaistyti prašalinimą plaukiamųjų minų.

Vokietijos pojūriniai laivai nenaikins neutralių laivų, jeigu jie neves karės kontrabandos. Prieš užpuoliant ant laivo, pojūrinis laivėlis galės sustoti ir apžiūrėti laivą.

Vienok, kad tą galėtų vokiečiai išpildyti, pirmiausia anglai ir francuzai turi atsižadėti nuo vartojamų neutralių vėliavų ir neutralių spalvų ant savo laivų. Prie to maistas ir pašaras neturi būti skaitomas karės kontrabanda, o Anglija neseniai užreikšė, kad ji maisto ir pašaro Vokietijon neleidžia.

Amerikos reikalavimus Vokietija skaito labai gerais ir pamatuotais, ir juos visus išpildyti, jeigu tik Anglija nestovėtų ant kelio.

AMERIKA PROTESTUOS PRIEŠ ANGLIJĄ IR FRANCIJĄ

WASHINGTON, D.C., Kovo 2. — Amerikos valdžia rengiasi užprotestuoti prieš Anglijos ir Francijos sutartį „numarinti badu Vokietiją.“

Prieš pasiųsiant protestą, Amerikos valdžia betgi pirmiausia dar užklauso Anglijos ir Francijos, kokių būdu jos mano įvykinti savo sumanymą. Pasiųstą užklausimą jau šiandien

Copyright, 1915, by American Press Association.

John D. Rockefeller, senis, ant kurio gyvasties (ir kelių kitų milijonierių) policija susekusi baisy suakalbi.

nutarė Amerikos administracijai.

Anglija ir Francija jau pirmaiau davė suprasti, kad jos nepaisys tų tarptautinių įstatymų, pagal kurių Amerika nori ir toliaus vesti prekybą su visu svietu, o taipgi ir su vokiečių žmonėmis. Jeigu Anglija su Francija patvirtins tą oficialiai savo atsakyme Amerikai, tai Amerika kuosmarkiausia prieš tai protestuos.

PAVOJUS LAIVAMS SU PAŠALPA BELGIJAI.

HAAGA, Kovo 3. — Vokietijos valdžia užreikšė, kad ji negali gvarantuoti saugumo laivams, kurie veža iš Amerikos pašalpą belgams, jeigu tie laivai plaukia ne tuo keliu, kurs yra Vokietijos nurodytas. Vokietija atsako už laivų saugumą tik tada, jeigu jie plaukia aplink Anglijos pro Shetlando salas. Bet jeigu laivai plaukia tiesiu keliu ir sustoja Anglijos portuose, tai Vokietija negvarantuoją, kad laivai neprazus, atplaukdami ar išplaukdami.

Del daugelio priežasčių laivai su pašalpa negali plaukti vokiečių nurodytu keliu. Tiesus kelias iš pietų pusės yra vienintinis kelias, kuriuo tie laivai galėjo plaukti. Jeigu dabar tas kelias pasidaro pavojingas, tai Belgijos žmonės gresia didelis pavojus, kad jie nebeteks maisto, kurį iki šiol gaudavo tik iš Amerikos.

FRANCUZAI IR VOKIEČIAI GIRIASI LAIMĖJE.

BERLINAS, Kovo 2. — Vokiečių karės žinyba paskelbė šitokią oficialią pranešimą: „Atnaujinti francuzų užpuolimai Champagne apskrityj beveik visur buvo atmušti su dideliais jų nuostoliais. Kuriose-nelaisvėse vietose susirėmimai

buvo durklais, bet visur mes laimėjome ir mūsų pozicijos nepajudintos. Argonos apyrbėj mes paėmėme keletą francuzų tranšėjų. Užpuolimai ant Vauquois taipgi atmušti. Mūsų laimėjimai Vosges kalnuose, nežiurint smarki priešininkų atakų, pilnai išlaikyti.“

PARYŽIUS, Kovo 2. — Francuzų oficialis pranešimas apie tą patį skamba: „Champagne vokiečiai vėl bombardavo Reimsą; miestan nukrito apie penkiasdešimt bombų. Argonoj, apie Bagatelle-Marie Therese, mušyje su priešais mes vėl užėmėm prysakines tranšėjas, iš kurių buvome laikinai pasitraukę. Apie Vauquois mes atstumėme atgal vokiečius ir paėmėm nemažą jų nelaisvėn. Vosges kalnuose, apie La Chapelotte, mes užėmėme keletą vokiečių tranšėjų.“

DOKŲ DARBININKAI TARIASI PABAIGTI STREIKĄ.

GLASGOW, Škotija, Kovo 2. — Streikuojantieji dokų darbininkai laikė susirinkimą, kuriame svarstė streiko pabaigimo klausimą. Pereitą subatą valdžia buvo kreipusis į streikininkus ir darbdavius, reikalaujama, kad abidvi pusės nusileistų ir kuoveikiausiai susitaikytų. Manoma, kad streikas pasibaigsias ne vėliau kaip iki ketvergo.

BULGARŲ PROTESTAS.

SOFIA, Kovo 2. — Bulgarijos ministerių pirmininkas Radoslavov pasiuntė tolygią notą Austrijos, Rusijos ir Serbijos ambasadoms, protestuodamas prieš leidimą Dunojaus upėn minų. Tos minos, vandens atplautos į Bulgarijos rubežius, darančios bulgarams daug nuostolių.

Nelaime Kasyklose

Anglių kasyklose užgriuvo 171 maineris.

HINTON, W. Va., Kovo 2. — Layland kasyklose No. 3, priklausančiose New River & Potomac kompanijai, įvyko baisy gazu eksplozija ir užžūrė, sako 171 mainerį. I kasyklas pasiūsta burliai gelbėtojų, kad atkasus užgriuvusiųs, bet iki šiol tik du darbininku tepasisėkė atkasti. Abudu dar gyvi, bet taip sunkiai sužeisti, kad vargiai be pasveiks.

TURKAMS TRUKSTA AMUNICIJOS.

Talkininkai bombarduoja dar du Dardanelų fortai.

PARYŽIUS, Kovo 3. — Talkininkų laivai nutildė du milžiniški Dardanelų fortai, kurie randasi siauriausioj Dardanelų vietoje. Laivai dabar pasitraukė toliaus į Dardanelų siaurumą ir bombarduoja du naujus fortai.

Specialė telegrama iš Konstantinopolio pranešė, kad turkams pradėda pristigti amunicijos jų didžioms armijoms. Austrai dabar skubiai siunčia amunicijos turkams per Konstantinopolį.

Paskutinė Havas agentūros telegrama pranešė, kad talkininkų laivai, sugriovę Dardano fortą, pradėjo bombarduoti lamidieh ir Yildiz Tabijos fortą. Kita laivyno dalis bombardavo kitą pusę fortą Bukali Kale.

Batarejos fortų Kalid Bahr ir Čanak Kalesi, kurie ranadsi prie įėjios į Dardanelus, jau visai yra sudaužytos.

Buvo pranešimų, kad austrų laivynas skubia į Dardanelus pagalbon turkams. Bet nuplaukęs ten gaus karštą pasveikinimą.

Pranešta, kad vienas rusų admiralas prisijungęs prie talkininkų laivyno Dardaneluose, atvažiavęs per Bulgariją.

Iš Mitylene ir Tenedos gauta žinių, kad daugiau kaip 100-000 turkų kareivių yra pastatyta prie Marmaros jūros išilgai Galipoli pussalio krantų, 130 mylių nuo Konstantinopolio. Tų turkų pulkų vyriausiu komanduofoju esąs Essad Paša.

GREEN BAY, Wis. — Nežinia kaip kilęs gaisras pramoningiausioj miesto dalyj padarė nuostolių ant 15 tukstančių dolerių.

LOWELL, Mass. — Sudegė Memorial Hall, puikus knygynas. Padaryta 500,000 dolerių nuostolių.

LOCROSSE, Wis. — Sudegė Even Evensonos farma. Namų griuvėsiuose rado apdegusį paties farmerio lavoną. Manoma, kad jis patsai savo farmą padegęs ir tuo būdu nusižudęs del nesugyvenimo su savo šeimyna.

Gelbėkit -- Anarchistai!

Policija susekus baisy anarchistų sumokslą prieš šalies lobininkus.

NEW YORK, Kovo 2. — Šaunioji vietos policija užtriubijo, kad jai pavykė susekti „baisy anarchistų sumokslą.“ O tas sumokslas buvęs — išlekdinti į padanges Šv. Patriko katedrą, o paskui tuojau imti novyti visus šios šalies lobininkus, pirmoj eilėj Andrew Carnegie, John D. Rockefellerius, tėvą ir sunų, Vanderbiltus etc., ir pagalios įvykinti tokį teroro viešpatavimą, koks buvęs Didžiosios Francuzų Revoliucijos dienose. Apie tą sumokslą policija jau nu senai uosčiusi, pagalios vienam jos detektyvui pavykė ineiti anarchistų ratelin, sėbrauties su jais, dagi išvien bombas dirbti, vis tai tikslu, kad susekus sumokslą iki pat dugno. Šiandien buvo nuskiarta diena Katedrai išlekdinti. Vienas bombininkas, vardu Frank Abarno, pasikišęs bombą po skvernu, atėjęs katedron kartu su tariamuoju savo sėbru, detektyvu Frank Baldo, ir, padegęs knatą, padėjęs bombą netoli altoriaus. Bet vos spėjus jam tatau padaryti, tariamasai jo sėbras tuojau jį areštavo. Bombininkas buvo ves čia jau užgesintas ir nelaimės neįvykė. Suimtas esąs ir antras baisyus bombininkas — anarcristas, butent, 18 metų vaikas Charles Carbone...

Visa ta istorija apie „baisy anarchistų sumokslą“ be nebus grynas muilo burbulas, o da greičiau, pačios tos New Yorko policijos sumokslas pasirodyti savo „stropumu“, pasigirti ir pasigerinti savo ponams lobininkams, kaip ji „nenuoalsiai“ rupinasi jų gyvastį ir turą apsaugoti nuo bombininkų-anarchistų.

ARESTAVO TRIS VOKIEČIŲ LAIVŲ KOMPANIJOS VALDININKUS.

NEW YORK, Kovo 2. — Čia tapo suareštuoti trys Hamburg-American laivų kompanijos viršininkai, George Kotter, Adolph Hochmeister ir Walter Pappinghaus, kaltinami užtai, kad jie prigaudinėję šuvenytųjų Valstijų valdžią, duodami neteisingus liudijimus apie savo laivų inkrovą.

HAGA, Kovo 2. — Užklupusi audra sudraskė vieną Zappellino orlaivį, lakiojantį apie Kolonijos miestą ir ginantį Reino tiltus nuo talkininkų orlaivių užpuolimo. Sudaužyto orlaivio ingula tečiaus išliko gyva.

ORAS.

Šiandien ukanota. Rytoj gal bus lietaus. Nedaug atmainų temperaturoj. Šiaurrietiniai vėjai.

Vakar žemiausias temperatūros laipsnis buvo 30, augščiausias 37. Šiandien ryto 2 val. buvo 29 laipsn.

Saulė teka 6:22; nusileidžia 5:42.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address: Naujienuos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$6.00;

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje. Iki 18 Chicago kasdien, išskyrant Nedėlius. Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina: Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusę metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00. Pusę metų .. \$3.00. Trims mėnesiams .. \$1.75. Dviem mėnesiams .. \$1.25. Europoje, metams .. \$7.00. Pavienių dienraščių numerų kaina 2c. Adresas: Naujienuos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

APŽVALGA

Naujasis „Laisvosios Minčių“ redaktorius, p. Z. Vitkauskas, parodo, kad jisai turi pušinę nuovoką apie šių dienų socialinį klausimą. Jisai žino, kad visuomenė yra pasiskirsčius į klesas — turtingų ir beturčių, kurių reikalai yra nesutartiniai, kaip ugnis ir vanduo. Straipsnyje „Kapitalo augimas ir darbininkas klausimas“ („L.M.“ No. 57) jisai rašo apie darbininkų klesą:

„Darbininkai sudaro didžiausią ir skaitlingiausią klasę. Rodo, šiai klasei priderėtų užimti pirmą vietą žmonių jėgos reikalais turėtų rasti pirmą vietą. Bet nūdien viskas yra kaip tik atvirkščiai. Darbininkų klasės reikalai nusimkę veik paskutinėn vieton.

Tas „veik“ visai bereikalingas, nes kapitalistinė šios dienų visuomenėje nesiranda kitos klesos, kurios reikalai būtų labiau apleidžiami, negu darbininkų klesai; ir p. Vitkauskas kitos tokios klesos nenurodo.

Bet negana to, kad darbininkų padėjimas yra blogas, tolyn jisai darosi vis blogesnis.

Niekas neginėčios — pastebi p. Z. V., kad ko tik toliau, to gyvenimas pasunkėja ir paprastėja. Seniau darbininkai gal kiek ir mažiau uždirbdavo, bet pragyvenimas buvo daug pigesnis ir jie galėdavo šiaip-taip stumti dienas. Dabar gi pragyvenimas nepaprastai pabrango, darbo nėra, ir gyvenk žmogus ant šios asarų pakalnės, kai sau išmanai.

Visai kitaip einasi turtingųjų klesai:

Gi turtingieji sunkių metų kaip ir nemato. Jų kapitalas, nors kiek lėčiau, visgi be pertraukos dauginasi, auga. Kelios dešimtys metų atgal Amerikoje kaip ir nebuvo kapitalistų, milijonierių. Nūdien jų šioj šalyje randasi apie penki tūkstančiai. Tuli iš jų pradėjo vadintis jau net daug milijonieriais (norėta pasakyti: multi-milionieriais. „N.“ Red.). Nesinori tikėti, kad jie patys būtų taip greitai laiku, tuos milijonus užsidirbę. Daug vienas žmogus, kadir didžiausią algą gaudamas, bėgęs savo gyvenimo nesudirbo milijonų. Aišku tatau, kal ir milijonieriai savo milijonų neuždirbo.

Kas gi jiems juos uždirbo? Atsakymas greitas — tie, kurie dirba už našlės skatikę; kurie nieko neturi, kurie šaltyje ir pugoje su mažutėliais gyvena arklinėse, arba be pastogės vaikščioja iš vietos į vietą.

Ir šitie beturčių gaminamieji, bet turtingųjų valdomieji milijonai tolyn auga vis labiau; o kartu su jais ir kapitalistų galybė. Jau ir dabar priejo prie to, kad valdžia nebesuvaldo kapitalistų.

O toliau — klausia p. Z. V. — kas toliau gali atsitikti? Jei viskas eis tuo pačiu keliu, tai turtingieji ir valdžia paims savo rankosna (kieno gi rankose yra valdžia dabar? „N.“ Red.), o tada prieš juos niekas ir žodžio netars. Kaip reik pagalias apsiginti nuo turtingųjų? Vienintinis kelias apsigynimui nuo jų yra šis: valdžia turi paimti savo rankosna visus darbo įrankius ir vaizbą. Po valdžios ranka darbininkams būtų daug geriau dirbti; nebūtų bedarbės ir nekėtų bado. Jei būtų nors koks pelnas, jis eitų valdžios iždan. Suvienytų valstijų valdžios turtas yra žmonių turtas, nes šalies valdžia yra žmonių, piliečių rinkta, todėl esti (kaikada esti, o kaip kada ne? „N.“ Red.) žmonių valdžia.

Nuo šių minčių yra tikrai vienas žingsnis iki socializmo. Tą žingsnį p. Vitkauskas tarytum daro, užbaigiamuoju savo straipsnio sakiniu:

Iš visko matome, kad tik tada bus užtikrintas šalies ir žmonių gerbuvys, kada patįs žmonės operuos (valdys ir vartos. „N.“ Red.) šalies pramoniją ir su ja surištus įrankius.

Bet tai yra daugiau panašų į šuolį, negu į logišką žingsnį. Jeigu valdžios kontrolė būtų pramonijai, tai, be abejonės, sumažėtų darbininkų vargai, kadangi darbininkai jau turi šiek tiek intekmės į valdžią. Bet nepalyginamai daugiau tos intekmės turi į ją kapitalistų klesai; todėl jau dabartinė valdžia vadina *kapitalistų valdžia*. Idant valdžia, paėmusi į savo rankas pramoniją, vestų ją taip, kaip liepia darbininkų klesos — t. y. didelės didžiūmos visuomenės — reikalai, reikia, kad valdžia kontroliuotų darbininkai. Sąnarys, kurio trūksta p. Z. V. išvadžiojimuose, yra tuo būdu — *politiska darbininkų klesos galė*. Valstybė turi valdyti trustus, o darbininkai valstybę!

Yra tečiau da ir spraga „L. M.“ redaktoriaus aiškinimuose. Jisai vienoje vietoje, pavyzdžiui, sako:

Vienatinis kapitalo (geležinkelio kapitalo „N.“ Red.) augimui kelias, tai ėmimas už bilietus daugiau, negu reikia. Pastebėtina, kad į tai neatkreipė domos nė žmonės, nė laikraščiai, nė valdžia. Juk milijonus dolerių sumiti iš žmonių, tai prasižengimas. Tečiau už taji prasižengimą niekas nebaudė prasižengėlių. Jiems, mat, valia be saiko pinigų krauti.

Čia doriškas pasipiktinimas užima vietą protavimo. Imti už geležinkelio bilietus „daugiau, negu reik“ — yra blogas daiktas, bet ne prasižengimas. Dabartinėje sistemoje žmonių santykių pamate yra vadina „laisvoji sutartis“, t. y. kiekvienas žmogus turi teisę už savo darbą arba prekę reika-

lauti tiek, kiek jisai nori, lygiai kaip kiekvienas žmogus turi teisę stulyti už darbą arba prekę tiek, kiek jisai randa reikalingu. Tas, kuris reikalauja, ir tas, kuris siūlo, gali derėtis, gali taikintis arba ne. Kol įstatymai jiems tos teisės nesuvaržo, toliai negali skaityties nusidėjėliu nė tas, kuris „daugiau (negu reik)“ paėmė, nė tas, kuris „daugiau, negu reik“ davė.

Mums, žinoma, nerupi ginti tą „laisvąją sutartį“, bet su ja visgi reikia skaityties, kaip su neaitimamąja šių dienų sistema. O už tai, kas priklauso visai sistemai, negali būti atsakomybėje atskiri asmenys.

Netiesa tečiau, kad geležinkelio bilietų brangumo nesą pastebėjė „nė žmonės, nė laikraščiai, nė valdžia.“ Juk nuo daugelio metų eina atkakliausia kova kongrese, legislatojose ir spaudoje už ir prieš geležinkelio tarifų pakėlimą: kaip gi galėjo toks dalykas būti kienors nepastebėtas?

Netiesa taip pat, kad nesą kitokio kelio geležinkelio kapitalo padidimui, kaip bilietų brangumas. O gi *darbininkų algų pigumas*? Prie geležinkelio dirba šimtai tūkstančių žmonių — nutrauk kiekvienam jų kasdien po do lerį-kitą, tai žiūrėk kokia suma pasidarys!

ooo

Kuomet ant lietuvių dirvos išdygo „aidobliečiai“, tai jie pasiskelbė esą didesni revoliucionieriai net už socialistus. Bet nedaug laiko reikėjo, kad išeitų aiškėn, kokios rūšies yra tas jų „revoliucionisimas.“ Baltimorie, lietuviškųjų industrialietų centre, jų vadovai yra susimėję į republikonų kliubą, ir jų organas (kuriam, anot „Laisvės“, geriau tikty vadinties „Republikonų Balsu“, negu „Darbininkų Balsu“) pripažįsta tai ir tame nemato nieko blogo. Todėl teisingai sako apie tuos „revoliucionierius“ „Laisvė“:

Na, vyrai! Jeigu jau lietuviškus industrialistus šelpia cigariniai republikonai, jeigu republikonų kliubų tvėrėjai, jau patį jų organą uždeda jeigu organo redakcija pripažįsta tai esant normališka — tai daugiausia nieko nesilieka, kaip užgiedoti amžiną atilsį visai jų sorkininkų kompanijai... Su tokiais ponais jokių ceremonijų neverta daryti. Darbininkų organizacijų tarpe jiems ne vieta.

Lenkų Laikraštija

Lenkų laikraštija. Lenkų kalboje pereitaisiais metais visame pasaulyje ėjo 1145 laikraščiai. Tam skaičiui 11 laikraščių ėjo 2 kartą per dieną, 94 — dienraščiai; 47 — po 2—3 kartus per savaitę, 433 — kas savaitę, kiti gi kas dvi savaites, kas mėnuo ir rečiau.

Pagal vietų tie laikraščiai ėjo taip: Rusijoje — 384 (vienoje Varšavoje 245), Austrijoje — 414, Vokietijoje — 180, Amerikoje — 93. Lietuvoje lenkų laikraščių ėjo 31, tam skaičiui Vilniuje — 26 ir 3 priedai.

Karė labai sunkiai atsiliepė ant lenkų laikraštijos: jai prasižėjus, uždengta tapo 865 leidinių ir pabaigoje 1914 metų beisejo lenkų laikraščių apie 344, t. y. tik arti 30 nuoš. („Liet. Žin.“)

Sabos Karalienė

KNUTO HAMSUNO Pasakojimas

Žiur, „Naujienų“ nr. 48.

Atvykstu Geteborgan aptemusiom akim ir pažeista širdžia. Ir kas galėjo tai tikėti? O ji dagi atrodė tokia didi, tokia dora! Na, tiek jau to, nukentėsiu, kaip vyrui pridera. O viešbutį nepastebės niekas, kaip aš kėnčiu...

Tai buvo kaip tik tuo laiku, kada Julius Kronbergas turėjo išstątes Geteborge savo darbo paveikslą — „Sabos Karalienė.“ Sekdamas pavyzdžiu kitų, nuėjau ir aš to paveikslą pasižiūrėti. Ir, ištiesu, negalėjau juo atsigerėti. Stebėtiniausia buvo tai, kad pati karalienė, kaip man pasirodė, buvo labai labai panaši į panaite, su kuria pasižinau Berbių pašto stoty, tik ne tuomet, kada ji juokavo ir juokės, bet toj valandėlėj, kada ji atsistojo ir, kaip augšta, stovėdama tuščiam vežime didingai ir rusčiai žvelgė į mane užtai, kad aš norėjau įsikinkyti vietoj arklio. Vienas Dievas težino, kas vėl buvo pasidarys su mano širdžia! Paveikslas nebedavė man ramumo. Per daug jis man priminė mano pražudytą laimę. Vieną gražią naktį ji davė man dagi tiek inkvėpimo, jog aš parašiau aną žinomąją dailės kritiką apie „Sabos Karalienę“ — ta kritika buvo išspausdinta laikrašty „Dagbladet“ gruodžio 9-tą dieną, 1888 metų. Apie karalienę aš rašiau štai ką:

„Toji pilnai pražudusi devyniolikos metų etiofę, grakštį, žavimai graži, — viešpatauti sutverta ypata ir moteriškė... Kairiaja ranka ji truputį kilstelėjo nuo veido šydrą ir savo akis įsmeigia į karalių. Ji ne juodaodė, dagi jos juodi plaukai visiškai paslėpti po sidabrine diadema, kurią ji turi ant galvos; ji greičiau panaši į europietę, kuri daug keliavusi po rytų šalis ir karštų saulės spindulių nudegta. Tik akis jos tamsios, ir tatau aiškiai jos paeiga pareiškia, — jos žvilgis, pilnas ilgėjimo ir kartu pilnas aistros, degintė deginas, verčia žiurovus krupčioti. Jų akių negalima užmiršti, jos ilgai-ilgai pasiliks atminty ir sapnuosis nakčia...“

Sis mano išsireiškimas apie akis ištikro puikus; tokio sakinio nesugalvos, jeigu patsai savo širdy ką nors panašaus nebūsi atjautęs. — Tatau kiekvienas pripažins. — Ir nuo to laiko tos stebėtinios mergelės, kur pažinau Berbių pašto stoty, savo sieloje aš kitią ir nebevadinau kaip — Sabos Karalienę.

II.

Bet mano nebuvo dar pabaigta su ja. Ketvertui metų pralinkus ji vėl išplaukė paviršium. Ir tai buvo nedaugiau kaip savaitė atgal.

Važiuoju aš iš Kopenhago į Mlamą; man mat reikėjo atkinkyti vienas žmogus, ir tasai žmogus manęs laukia, — aš čia vėl pasakojau visa taip, kaip tikrai buvo. Savo daiktus palikau pas vieną sankrovininką, kuris davė man ir kambary. Išėinu iš ten ir žingsniuojau pas tą žmogų, del kurio atvykau, bet čia užsigėdžiau dar truputį prasišaukšioti iki vagžalo, kad tuo tarpu susirinkus minčių. Vagzale susitinku kažikoki žmogų, su kuriuo užvedu kalbą; stoviu ir kažiką jam pasakojau, ir štai staigu traukinyj, kurs rengiasi tuo-

jaus išeiti, matau veidą, — tasai veidas atkreiptas į mane, akis, kai dvi degančios žarijos, įsmeigtos į mane... ak, Viešpatie, juk tai mano... Sabos Karalienė!

Vienu akymoju įšokau traukinio, o už sekundos — kitos jau dumi.

Toksai jau likimas. Kad aš čia stovėjau ir, ketvertui metų pralinkus, vėl ją pamaciau, ir kad išeinant traukinin įšokau, ir kad mano daiktai pasiliko pas sankrovininką, — vis tai toks likimas: nieko su tuo nepadarysi. Be visa to, aš dagi nebuvo pasiėmęs nei apsiausto, turėjau tik per pečių pasikabinęs šikšninį krepšį, ir daugiau nieko, ir tokiam pavidale įšokau traukinin.

Važiuoju, žvalgaus į šalis — tai pirmos klesos kupė: minkštuose suoluose sėdi keletas pasaziurių. Puikiai. Ir aš padrikt ant suolo šalia jų, užsiruokau cigarą ir imu kažiką skaityti. Kur gi dabar likimas mane nunes? Vistiek; važiuosiu ten, kur Sabos Karalienė važiuoja, ir dabar jau vėpsoti negalima. Kame ji išlipsis, ten išlipsis ir aš, — mano vienui vienas tikslas tai pamatyti ją.

Ateina konduktorius ir reikalauja iš manęs bileto, ale aš bileto neturiu.

Kur aš važiuojas?

Į tai aš negalėjau duoti jokio tikro atsakymo, bet... Tokiu atveju aš turis užsimokėti iki Arlofo, o piro to pridėti dar keturiasdešit orų pabaudos. Arlofe gi aš galėsiąs pasiimti bilietą, kur noriesas.

Padariau visa, ką saką konduktorius, ir linksmai užsimokėjau pabaudą.

Arlofe pasiėmiau bilietą į Lundą, — kas gi žino, galbut, kad Sabos Karalienė važiuja pas ką nors Lundan, nereikia tik jos iš akių išleisti.

Ale Lunde ji iš traukinio neišlipo.

Čia teko man vėl užsimokėti konduktoriumi, dabar aš užsimokėjau iki Lakalengo, pirmokėdamas dar keturiasdešimt orų pabaudos — viso 80 orų.

Lakalenge nusipirkau bilietą tiesiai į Hesleholmą, kad neberupėtu, ir atsisėdau vagonė. Ale nurimt jokių būdu negalėjau: ta keista ir taip netikėta kelionė baisiai mane rupino. Beto, kitų pasažierių šnekėsų taip jau mane erzino; ištikrujų, ką tai galėjo man rupėti, kad kame ten Hamburge atsiradus kokia ten galvijų nasrų ir kanopų liga? Mano bendrakeleiviai buvo, matyt, dvarininkėliai, paprasti švedų pirklautojai gyvuliais: per pusrėčios valandos jie apie nieką daugiau ir nesikalbėjo, kaip tik apie „Mul och Klofsjukkan“ — Hamburge. Begalo žmogus!

(Bus daugiau.)

Didelis PASIŪLIMAS
Sita pavidala
ir Prekes nuo
Pakelio ZIRA
cigaretų kainos
už vieną 1/2 cento
ZIRA kuponą.
Pirmąsias arde-
venomis. Štai
kita užkupa-
mas. (Taisi-
mas išleisti
Gruo 11, 1915)

P. Lorillard Co., New York City

ir besakyti! O beto, dar tasai žmogus Malme laukia manęs... Nu ir gerai, taulaukia sau!

Ale ir Heslehome Sabos Karalienė neišlipo.

Čia aš kone siuntu iš apmaudo ir vėl moku konduktoriumi iki Balingslefo, pridėdamas naujos pabaudos keturiasdešimt orų — viso dabar jau viena krona ir dvidešimt orų, — o Balingslefe, dantis sukandęs, perkuos bilietą tiesiai į Stokholmą. Visa tatau apsiėjo man šimtas aštuoniolika kronų gryniais pinigais, — paraliai mane griebti! Vienas dalykas buvo man dar aišku, butent, kad Karalienė Sabos važiuja Stokholmą, kaip kad ji tuomet važiuavo.

Važiuojame, valandos bėga, kiekvieno stoty išlipu iš traukinio ir tėjimius ją, ale ji neišėina. Matau ją traukinio lange, ir ji indomiai į mane žiūri. Ak, matyt, jos širdelė nei kiek dar į mane neatšalus, aišku tai, kaip diena. Bet ji truputį susimaišius, ir kiekvieną kartą, kada tik aš einu pro šalį, ji nuleidžia akis. As nepakeliu kepurės, nepasisveikinu, užmirštu apie tai kiekvieną kartą, kada tik pro šalį einu. Jeigu tik jinai nebūtų uždaryta tame nevykusiam gurbe, vadinamame moterų kupė, tai aš, suprantamas daiktas, bučiau jau senai jai prisistatęs, bučiau prisimines jai apie savo pažintį, apie tai, kaip aš vieną sykį, atvirai kalbant, jos lovoj miegojau; ir bučiau padžiuginęs ją tuo, kad išimiegojau kuopuikiasiai, beveik iki pat devintai valandai. Ale kaip ji pasitaisius, pagrožėjus per tuos keturius metus, — dabar ji buvo dar labiau karalienė ir moteriškė, ne kaip pirmiau kad buvo.

O tuo tarpu laikas bėgo, valanda po valandos šlanko, ir nieko ypatingo neatstikto, neminint tai, kad apie penktą valandą mes suvažinėjome karve; išgirdome, kaip subraškėjo kaulai, ir sustojome valandėlei pasižiūrėti, begu nepagadinta gelžkelio, o paskui važiuavome toliau. Du pasažieriai užvedė kalbą apie garlaivėlių lenktynes Eresunde, ir tai vėl buvo man ko klausyties... Viešpatie, kaip aš kentėjau, kaip aš kentėjau! O čia dar tasai žmogus belaukiąs manęs Malme ir...

O, tečina jis po velnių, tasai žmogus!

(Bus daugiau.)

Didelis Koncertas

SURENGTAS

L. S. S. A. VIII RAJONO

Nedėlioje, ovo-March 14, 1915.

M. MELDAŽIO Svet. 2242 W. 23-rd Place.

Pradžią lygiai 6 valandą vakaro. Inžanga 25c

TAS VAKARAS bus labai įvairus, nes programos susidės iš dainų, duetų, kvartetų, deklamacijų, muzikos skambinimo ir kalbos. Bus sukvietos visos Chicago giliausios spėkos.

Po programos bus šokiai, kur kiekvienas galės linksmintis šaisti. Kviečia visus KOMITETAS.

Chicago : žinios :

KIEK UŽMUSTA ANT
GELEŽINKELIŲ CHICAGOJE
1914 M.

"Atsargumas pirmiausia" — tokį obalsį pasigriebė Chicago geležinkeliai, bet tas neatnešė jokios naudos — tą parodo koro-
nerio rekordai.

Chicagoje pernai (1914 m.) ant geležinkelių juvo 282 žmonės. Teisybė, 78 žmonių mažiau, negu 1913 m., bet tas sumažinimas skaičiaus užmuštųjų nėra nuopelnu geležinkelinių kompanijų.

Geležinkeliai skelbė ir visur didelėmis raidėmis išrašė "Atsargumas pirmiausia," nes tas jiems nieko nepadėjo, bet ten kur reikėjo pagerinti keliai ir apsaugoti žmones, kompanijos nieko nedarė, nes tas kaštuoja pinigų.

1914 m. Cook paviete žuvo 100 geležinkelių darbininkų, 13 pasažierių ir 169 praivių. Iš tų 17 užmušta "yarduose," o 71 skersgatviuose.

Daugiausia buvo užmušta ant Chicago, Milwaukee & St. Paul geležinkelio — 47 žmonės. Štai skaitlius užmuštųjų pagal geležinkelius.

C. & M. & St. Paul — 47; North-western — 44; Illinois Central — 38; Rock Island — 28; Union Pacific — 12; C. & W. Ind. — 10; Grand Trunk — 10; Lake Shore — 10; Alton — 8; Michigan Central — 7; Santa Fe — 5; Chicago Junction — 5; Bir Four — 4; Baltimore & Ohio — 4; E. J. & E. — 3; Ind. Harbor Belt — 3; Wabash — 2; C. H. T. T. — 2; C. & S. — 1; Soo Line — 1; C. & W. I. — 1; C. & G. W. — 1; C. & O. — 1; Pennsylvania — 1; nežinomi — 3.

Geležinkeliai, ant kurių nei vieno nebuvo užmušta: Chicago, Cincinnati & Louisiana; Chicago, Lake Shore & Eastern ir Chicago & Illinois Western.

Iš Clarence Mark namų, Evanston, pavogta 200 metų senumo persiškas kauras.

Policistas John Herr, po barnių, nušovė savo pačią ir sunaikino sužeidė save. Galbut mirs.

Sarah Blum apskundė Charles Wolf ant \$25,000. Užpuolęs ant jos viename vidurmeščio viešbutyje.

Michael Nigatarata, 10836 Torrence Ave. areštuotas už nešiojimąsi didelio medžioklinio peilio. Pasisakė, kad gyvena laukinėje vietoje, todėl ir nešiojasi peilį. Byla atidėta, kad galėtų atvesti liudytojus.

Atimta "laisnis" John Winzenburg, 3035 So. State St. salionui. Ten rinkdavosi įvairūs plėšikai ir kriminalistai.

Mrs. Gereviene Vawter, 6224 Eberhard Ave. apskundė ant \$10,000 gatvekarį kompaniją. Jos automobilis susidūrė su gatvekarium ir ji tapusi sužeista.

Palace teatre tapo apiplėšta Mrs. Clarence Goodwin, pati Superior teismo teisėja. Neteško \$300 verto rankinio krepšuko ir \$3 pinigais.

Iš nusiminimo delei pačios mirties nusižudė John Young, 3721 McLean Ave.

Ketverge, Petnyčioj, Subatoj ir panedelyje, Kovo - March 4, 5, 6 ir 8.

Padekime šitas apskelbimas buna įdetas "Tribune" tai tiek pat yra svarba. Viskas ką mes prašome tai temyti.

LABAI GERI JUODI SEIPAI,
SKRYBELIŲ UŽ 69c IR

\$1.25

VISA EILĖ KVIETKŲ

UŽ VISOKIĄ KAINĄ.

Skrybelių Skyrus

DABAR YRA IŠDĖTI VISOS SKRYBELĖS IR GRA-
ZIAUSIOS FORMOS.

PATRAUKIANČIOS KOMBINACIJOS, KURIOS TU-
RI NEPAPRASTAI GRAŽIUS AFECTUS. MADOS
YRA UZVIS GRAŽIAUSIOS IR LABIAUSIAI TIN-
KŅOS KIEKVIENAM, NEGU PEREITUOSE ME-
TUOSE. ŠIUO KARTU MUSŲ PARODA YRA PA-
RINKTINĖ IR RANDASI INVARIASIŲ MADŲ.

MES PRAŠYTUMĖ MTAMSTĄ ATLANKYTI MUSŲ
DEPARTAMENTĄ.

SIOS MADOS APTRIMUOTOS
SKRYBELĖS, SPECIALĖ KAI-
NA

\$2.98

VERTĖS IKI \$4.00.

Pavasarinės mados Kotai ir Siutai

SITOS NAUJOS MADOS TURI "MI-
LITARY," NAUJUS AUGSTUS
DIRŽELIUS ARBA NATURALIS-
KAI ŽEMUS ŽEMUS DIRŽELIUS,
UŽ LABAI PRIEINAMĄ KAINĄ.
KOTAI—LABAI DIDELIAME PA-
SIRIKIME PAVASARINIŲ KOTŲ,
JUODOS, SVIESIAI MELYNOS, ŽA-
LIOS AR KITOKIOS SPALVOS.

\$6.98-\$10.98 \$15.00

Štai Naujausios Mados Bluskos

PAVASARINĖS BLUSKOS, KU-
RIOS TURI ATKREIPTI ATYDA
KIEKVIENOS MOTERS. — OR-
GANDIE, VOILE, RUOŽUOTOS,
SILKINĖS IR T.T. PO

\$1.25

Naujos Pavasarinės Dreses

VISOS NAUJOS MATERIJOS IR
MADOS SU NAUJAUSIAIS PLA-
CIAIS SIJONAIŠ. DAUG KITOKIŲ
MADŲ PASIRINKIMUI, PO

\$6.98 ir \$10.98

Pasipuošimui Sijonai

NUJI PLATUS SU SLEIKOMIS SI-
JONAI, JUODI IR SVIESIAI ME-
LYNI, SU DVIEM KISENIAIS,
GRAŽIAIS GUZIKELIAIS ISSU-
VINĖTOS.

\$3.98

APTAS

17 colių labai puikios
šniuravonės išsiuvinėtos
ir kvietkuotos vertės 25c
yardas

12½c

APTAS

Dirbtuvių atliekanos 4
colių Cambic darbo, pa-
dinktosios formos, speci-
alė kaina, yardas

4¾c

Dresams Liniuis Audeklas

1 skrynja 27 colių pločio
koleravo dresams lininio
audimo, ilgio nuo 2 iki
10 yardų. Taipgi geras
del kimonų, etc., yardas

3¾c

Dresams Audimas

Paskutinis išpardavimas
šitų 36 colių pločio, dre-
sams audimo. Kiekvie-
na moteris turi jo nusi-
pirti, yardas tik po

7½c

Vaikų Dreses

Labai puikios
mados ir gero
kartuno, švie-
sios spalvos.
Nekurios su
diržiukais ir
su plituotais
sejonais, dy-
džio 2 iki 6 ir
6 iki 14

98c

Mažų Vai- kų kotai

Balto kasmero
ilgi kotai, su
išsiuvinėtais
kalnieriiais, ir
su išsiuvinėto-
mis padelkom,
specialė kaina
šiam išparda-
vime

\$1.98

Ankstyva Paroda Pavasarinų Apredalų Del Vyrų ir Vaikų

MES APTUREJOME GANA DIDELĮ SKAIČIŲ SIUNTINIŲ PREKIŲ DEL ATEINANČIO SEZONO.
MES BUTINAI TURIME JAS IŠDĖTI ANT MU-SŲ LENTYNŲ. TOKIU BUDU YRA REIKALIN
GA PADARYTI UŽTEKTINGAI JIEMS VIETOS. MUSŲ REIKALARIMAS YRA JUSŲ PROGA.

VYRŲ KELNĖS — Puikios Worstedos ir
Kasimerų audimo, dydžio 30 iki 42 per
juosmenį, reguliariška kaina \$1.50, spe-
cialė kaina šiame išpardavime po .....

98c

VAIKIŲ SIUTAI — Puikiai Siutai at-
likę nuo mūsų reguliarių prekių vertės
\$10.00, \$12.50 ir \$15.00 siutai, įvairaus
audimo, dideliame pasirinkime madų, dy-
džio 30 iki 36, extra specialė kaina šiame
išpardavime .....

\$7.50

MAŽŲ VAIKŲ SIUTAI — Naujos Oliver
Twist ar Sailor mados, visi vilnonės ma-
terijos, gražios kombinacijos, reguliari-
kaina \$2.50, dydžio 3 iki 8 metų, specialė
kaina šiame išpardavime .....

\$1.89

VYRŲ IR VAIKŲ SIUTAI — Puikiau-
si siutai atlikę nuo mūsų \$18, \$20, ir \$22.50
prekių; dirbti iš įvairiausių audimų, pil-
ki, rudi, mėlyni, ir t.t. dydžio 33 iki 37 tik-
tai, extra numušimas .....

\$13.85

VAIKŲ NORFOLK SIUTAI — Visi vėliau-
lausios mados, pridėdant dar Bulgariš-
ko stiliaus, dydžio 6 iki 17 metų, geriau-
sios materijos, reguliariška kaina \$4.00,
specialė kaina šiame išpardavime .....

\$2.85

VYRŲ KELNĖS — Tiktai aplaikyme 200
porų vilnonio čerkeso kelnų, vidutiniš-
kai storos, reguliariška kaina \$3.50, dy-
džio 30 iki 40 per juostą, specialiai dabar

\$2.59

VAIKŲ NORFOLK SIUTAI — Bulgariš-
ko stiliaus, labai gražios spalvos, dydžio
6 iki 12 metų, visuomet parsiduodavo po
\$5.00, su dviem porom kelnų, specialė
kaina šiame išpardavime .....

\$3.85

VAIKŲ KEPURĖS — Dirbtos vėliausioje
Telescopo madoj, rudos, pilkos, mėlynos
ir juodos, visokio dydžio, reguliariška kaina
75c, šiame išpardavime tik .....

48c

BOVELNA — M. K.
mėzgimui bovelniniai
siulai, juodi ar
balti, kamuolys

4c

BOVELNA — Gilt bo-
velniniai siulai, del iš-
siuvinėjimo, 3 špulės,
visokios spalvos, 3
špulės .....

5c

APVADAI — Invairus
siulai del mezgimo ap-
vady, 3špulės už .....

5c

BOVELNINĖS JUOS-
TELĖS — 3 yardų ka-
muoliukai, visokiop lo-
čio, juodos ar bal-
tos .....

10c

GORSETŲ KARBAT-
KOS — 5 yardų gorse-
tų karbatkos, visuomet
parsiduoda po 5c
dabar 2 už .....

5c

NOSINĖLĖS — Mote-
rų puikios nosinė-
lės, išsiuvinėtais kraš-
teliais, vertės iki
15 centų .....

4c

KASPINAI — V si šil-
kiniai balti, raudoni ir
ružavi, arba sviesiai
mėlyni, už yardą
tikrai .....

6½c

DUBELTAVOS spilkos
— Visokio dydžio, šia-
me išpardavime už
kortą .....

3c

KABLIUKAI IR SAGU-
TĖS — 5c kabliukai ir
segutės, juodos ar
balto, karta .....

3c

PERLO Guzikėliai —
5c Perlo guzikėliai šia-
me išpardavime už
kartą .....

3c

DRABUŽIŲ, BRUSIAI
— 35c vertės brusiai, ši-
ame išpardavime tik-
tai .....

25c

PLAUKŲ BRUSIAI —
39c vertės plaukų bru-
siai, specialė kaina ši-
ame išpardavime tik-
tai .....

25c

ATKINS & FREUND
DEPARTMENT STORE
4805-07-09-11 ASHLAND AVE.

Thomas Dunn, 65 metų prašė policijos, kad sujieškotų jo sužieduotą Ruth Norris, 25 metų. Sakosi, davęs jai \$450 supirkimui namų rakandų. Ji išvažiavusi į New Yorką.

Nusižudę gasu Maré Boucek, 2622 So. Hamilt Ave. Priežastis nežinoma.

Delei nesveikatos nusišovė John Jansiwisz, 4726 W. Huron St.

Savo namų sklepe nusižudė gasu Joseph Fitcher, 70 metų, 1807 W. 57 St.

Plėšikai užpuolė ant John Orloff, grocerio sankrovos, 728 N. Ada; paėmė \$15.00.

Chicago "sausas" 1916 — tokį obalsį pasistatė vietinis piladantysis komitetas Anti-Saloon League, 106 N. La Salle St.

Wm. Joseph, 23 metų, kreipėsi prie policijos, kad jį grąžintų į Cleveland, kaip pabėgusį nuo pačios.

Jis negalėjęs gauti darbo, o pati gąsdino kalėjimu, todėl nuo jos pabėgęs, bet ir čia negaunęs darbo.

PRANEŠIMAS.

Pėtnyčios vakare 5 dieną kovo, 7 val., D. Šemaičio svetainėje, 1750 S. Union Ave., L. S. S. 37 kp. rengia prelekciją. Skaitys A. Petratis temoje "Kas tai yra socializmas."

Visi maloniai kviečiami atsilankyti. Įžanga visiems dykai.

Komitetas.

CHORŲ KONFERENCIJA.

Subatoj, 6 d. kovo 8 val. vakare, Meldžio svet. įvyks susivienijusių chorų konferencija.

Visi chorai, kurie grigulite prie susivienijimo, malonėsite prisijusti savo delegatus.

Syktu yra kviečiami ir kiti chorai, kurie randasi Chicago apylinkėse, kad prisijustumet delegatus.

S. H. S. D. A. Organiz. J. Grybas.

PATAISYMAS.

Mums praneša vienas iš tos draugijos narių, kad išdininkas šv. Cicilijos dr. jos išnėšė ne visą dr. jos turtą, o tik ketvirtadį (žr. "Paaikškinimas," N-ny nr. 51).

Areštuoti keturi žmonės už žuvavimą ežere. Meškerioję mažas žuvytes, kas šiuo laiku yra draudžiama.

GEDRIEČIŲ ATIDAI.

Tie, kurie lankėtes ir kurie nebuvote atsilankę pereinant susirinkimui, malonėkite visi atsilankyti ir sekantį susirinkimą, ketverge, 4 d. kovo, 7:30 vakare, Rašinskio svetainėje, 731 W. 18 st. Yra daug svarbių reikalų apkalbėjimui ir balsavimui viename žingėdžiam dalykyje. Malonėkite visi nariai atsilankyti paskirtu laiku, taip pat ir tie, kurie norėtų "Giedrų" Draugijoj dalyvauti.

J. Misičičia, sekr.

RUSŲ IR LIETUVIŲ DOMAI

AMERIKOJE.

RUSSIAN AMERICAN BUREAU

Siunčiantieji pinigų ir Rusiją, kreipkitės delai kurso rusiškų pinigų, kuris yra dabar daug žemesnis už pirmą, ir Rusišką Amerikonišką Biurą sekančiu adresu:

160 N. Fifth Ave. tarpe Lane ir Randolph Sts., Chicago, Ill. Atdaras vakarais iki 8:00 kasdien ir nedėliomis iki 4 po piet.

Lietuviškas Dentistas
DR. C. Z. VEZEL (VEZELIS).
1712 S. Ashland ave., arti 47 gtv
Ofiso valandos: nuo 9 išryto iki 9 val vakare; šventomis dienomis nuo 8 išryto iki 1 val po pietų.
Egzaminavimas dykai.

TIKIETAS UŽ DYKA

FARMOS 1915 FARMOS
Užtikrinu žemes. Nepirkite prastos žemės, yra užtikrintai geros žemės, juodžemio su moliu, arti miestų, geležinkelio, mokyklų ir bažnyčių, parduodama visai pigiai ir ant lengvų išlygų. Akras nuo 10 iki 18 dol. Valstijose: Wis. ir Mich. Taipgi parduodam išdirbtas farmas su būdinkais visai pigiai. Del platesnių žinių kreipkitės žemiau nurodyto adresu. Mapos žemės dovanai.

CHAS ZEKAS & CO.
127 N. Dearborn St., Room. 808.
CHICAGO, ILL.

AR NORI PELNYTI?

Kas greitai pasiskubins nupirkti sekantias prelates, tie greitai gaus pelnytį, nes parduodama beveik pusdykiai: 2 lotai ant Union Ave ir 38 gatvės, vertės \$1,200 bus parduota už 600. Stuba ant Wallace ir 36 gatvės ant 2-ju familijų 4 ir 5-kių kabinarių, randos neša \$19 ir mėnesį, už \$1,000. Labai puikus namas ant Emerald Ave. ir 30 gatvės del 6 familijų, 3 lubų augšči, randos neša 18 procentų už \$5-500. Kampinis lotas su dviem stubom del 3-ju familijų, randos neša \$50 ir mėnesį, už \$2,600, randasi netoli Kedzie ir Archer prie Crane didžiųjų šapų, ir puiki farma 40 akrų geros žemės su stuba ir pradirbtą žemę, tarp lietuvių, už \$500. Nekurius prelates gali pirkti įmokėjus kokių \$200, o kitus ant mėnesio po \$15. A-part augščiau paminėtų turime da daug visokių pigių namų, lotų visose miesto dalyse, taipgi ir visokių farmų, nes mūsų specializūmas sujieškoti geras bargenus. Galim užtikrinti, kad niekur pigiau neradę. Meldžiam persitikrinti. Taipgi budavojam ant orderio visokių namų, ir apskaičiuojame kainas. Skolinam pinigų ant lengvų išlygų. Del platesnių paaikškinimų kreipkitės šiuo adresu:

J. SINKUS and Co. Chicago, Ill.

3151 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Drover 7169.

KREIPKITES

PRIE LIETUVIŲ GENERALISKO KONTRAKTORIAUS

Steponas Markunas

Budavoju murinius ir medinius namus. Taisau senus, išpilu "konkritu" fundamentus ir sėdovokus. Visus prie namų darbus atlieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmisltyti, jei kas nari budavoti, paimti gerą kontraktorių.

2459 W. 46th PLACE, CHICAGO, ILL.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATERIJOLA.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, stora popierą stogams dengti ir t.t.

PHONE YDS, 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

MELROSE PARK, ILL.

Pranešimas šerinkinkams.

"Naujienu" B-vės šerinkinkų mėnesinis susirinkimas įvyks 4 d. kovo, 7:30 val. vakare, Frank & James svetainėje, 23 ir Lake gatvių.

Kviečiami visi Melrose Parko ir apylinkės šerinkinkai atsilankyti, o agentai išduoti raportą, ir apkalbėti svarbius reikalus, kurių daug randasi. Cirk. rašt. K. Kochones.

VISU ATYDAI!

Tiesi, kurie turi nusi-traukę pas mane paveikslus ir nori gauti didelį pinigų padidintą paveikslą, aš padarysiu pigiai. Dirbu padidintus paveikslus nuo 50c ir augščiau. Taipgi dirbu paveikslus ant guzikelių ir špilkų. Aš dar dirbu laisvus su paveikslais, kuriuos galima siųsti į Lietuvą ir pažistamiems. Darbą atlieku geriausiai ir pigiai. Savo darbą gyvantiuoju.

P. CONRAD Chicago. 3130 So. Halsted St. Tel. Drover 6369.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelis amerikonišką mokyklą, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokti skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai labai trumpame laike, už taip mažą atlyginimą, kad ir biedniausias vyras ar moteris gali užsimokėti. Mokiname per laiškus (korespondenciją) tobuliausią metodą: kiekvienas išmoksta be vargo. Mokiname teipju kitose dienomis ir vakarais. Platenių žinių rašykite pes: WAITCHES BROS.

1761 W. 47th St., Chicago, Ill.

Su \$300 Įmokėjimo

nusipirksi sau šitoki naują, puikų namą. Įlakisius pinigus mokėk kaip randa. Visas puikiai intaisyta. Su mažu pridėjimu gali įstaisyti dar 4 ar 5 kambarius ir juose gyventi, o viršutinius išrandavoti. Randauninkas išmokės tamstai namą, o pats pra gyvensi beveik už dyką, ir dar įsigysi savo puikų naują namą.

Mes statome dabar keletą šitokių namų. Jie randasi tarpe 42 ir 43-čios ant ARTESIAN Ave, vienas blokas ir vakarus nuo Western bulvaru. Pačiame lietuvių centre. Prie milžiniškos naujos CRANE dirbtuvės. Pasiskubink, kad kitas nepaimtų tamstos progos. Atvažiuok SUBATOJ ar NEDĖLIJ. Pardavėjas randasi ant vietos.

JAUNI VYRAI IR MOTERS!

Mes prirengiamie ir gauname reikalingus kreditus į Medikališką kolegiją, Dantistikos Koleg., Pharmacy Tiesių mokyklą, Inžinierystės, Nursių mokyklą, Civil Service ir Pačtos ofisų egzaminus, High School, Kolegijas ir Universitetus ir trumpiausią laiką. Taipgi duodame lekcijas angliškai pradėdantiems. Rašyk arba atsilankyk ypatingai tarp 7-9 valandų del platesnių informacijų.

M. FINKEL

Education Bureau, Phone West 4276 833 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

PIANŲ TARDYTOJAS

Gerai ir pigiai sutaisau ir sutardau pianus ir iš senų padarau kaip naujus. Reikale kreipkitės šiuo adresu:

F. G. ALEKNA 1840 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Laivakortes

į Lietuvą-Rusiją ir iš ten į Ameriką.

Laivai eina per Archangelską ir per Finlandiją.

Pašportus parupiname

Kreipkitės žodžiu ar laišku prie Valstybinio

Central Manuf. District Bank

1112 W. 35th St., Chicago, Ill.

Siunčiame pinigus. Nu-eina gerai. Imame pilną atsakomybę. Pristatome kvitą su parašu apturėjusio.

A. PETRATIS, Lietuvių Skyriaus Vedėjas

DR. THOMPSON

Daktaras ir Chirurgas

Bridgeport, Conn.

966 Main Street,

Kalbama lietuviškai.

Tel. Haymarket 6212

Dr. W. Yuzskiewicz

Lietuviškas akių gydytojas.

Kas turit skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykit pas

Dr. W. Yuzskiewicz 1024 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare; Nedėliomis nuo 9 ryto iki 3 p.p.

Phone Drover 4217

Dr J. Janikaitis

MEDIKAS ir CHIRURGAS

Ofisai:

4613 So. Ashland Ave., Town of Lake

339 Kensington Ave., Kensington, Ill.

Farmos, Geriausios Farmos

Pigiai parduodu geriausias gatavas farmas su būdinkais, sodais, užsėtis javais. Turiu visokio didumo farmų. Žemė molis su juodžemiu ir molis su smėližemiu maišyta. Derlingiausia žemė—pirmo sorto, visokiems javams, šienams ir sodams. Turiu daugybę farmų neisdirbtų. Žemę parduodu labai pigiai—ant lengviausių išmokėjimų. Žemė atsakanti gera. Didžiausia Amerikoje Lietuvių fermerių kolonija, kur aš jau esu pardavęs 320 farmų lieuvians apylinkėje miesto Scottville, Mason County, Michigan, kuris yra turgaunianusias fermerių miestas visame Michigano state. Vidury derlingiausių ir gražiausių lygių laukų žviriuoti keliai (plentai), upės ir ežerai, pilni žuvis. Scottville yra Lietuvių Koloni-jos centras ir randasi arti prie Michigan Lakos portavo miesto Ludington. Turime geriausią transportaciją vandeniu laivais ir geležkeliais; turime turigus javų, melnyčias, bankus, bažnyčias, geriausias mokyklas ir visas vigadas. Broli Lietuvi, neklau-syk kompanijų ir jų agentų apgarsimų, kurie vilioja žmones kad pirktų jų smėlynus ir pustyntes, ant tokių žemių yra vargingas gyvenimas. Atvažiuokite pas mane į Scottville, Mich. aš turiu geriausių žemių su moliu, juodžemiu ir maišytų žemių su moliu, kokių gali rasti Amerikoje apgyventame gražiausiame krašte. Nusipirkę nuo manęs farmą pats ir tavo šeima džiaugsitės ir tapsi tuo turtingu fermeriu. Norintieji pirkti gerų farmų, rašykite, tuoj gausite žemlapį (mapą) Lietuvių Koloni-jos ir Farmų Katalogą. Adresas:

ANTON KIEDIS

Peoples State Bank Building

Scottville, Michigan.

Pajieškau brolio Mateušo Se-reiko, Kauno g., Panev. p., Ci-dabravo par., Dotiškių sod. 6

metai atgal gyveno Kewanee, Ill. Atsišaukite.

Joseph Sereika

4423 So. Wood St., Chicago, Ill.

MILDA TEATRAS

Halsted ir 32-ra gatvė.

VODEVILIUS ir PAVEIKSLAI

Vodevilius permaina: Pan., Ketver. ir Subatoj. Paprastom dienom pirmas floras 10c, Balkonas 5c Subatos vakarai ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.

SUNKŲS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia tau-pyti pinigai ir ant drabužio. Ga-lima įgyti už \$5 ir biskį brangia, siutus ir žieminius plo-čius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON,

1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pardavimui

Spauzdinama, Mashina Presas

Parsiduoda Spausdinamoji Mašina—Presas. Galima spausdinti visokius darbus, didelius ir mažus, spausdina kuograziausiai. Priežastis pardavi-mo — savininkas, padirbęs 3 metus ant to preso, perka farmą. Kreipkitės 4614 So. Wood St., Chicago, Ill. Telephone Yards 4780

PARSIDUODA pigiai 1 didelis

rezidencijos namas ir ant 3-ju lubų ofisams namas, Canalport ir Union aves, už \$30,000. Ren-dos \$325 į mėnesį.

Adresuok :

NAUJIENOS

1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 40 AKRŲ FARMA

20 mylių nuo Chicago, su geriausiais budinkais. Norinti gali pirkti ir su gyvuliais ir visais įrankiais. Žemė gera. 33 akrai ariamos žemės, o kita pieva. Gera progą. Norinti pirkti kreipkitės pas:

A. J. FRANSKIEWICZ

184 W. Washington St., Room 509

Chicago, Ill.

PIGIAI parsiduoda lotas, tinkamas

salinui ar štorui, Kincaid, Ill. Par-davimo priežastis—pikimas farmos. Atsišaukite greitai šiuo adresu:

Simonas Parednis

Route 1 Box 72 Herrin, Ill.

DYKAI LAVINIMOSI DAR DEL 50

LIETUVIŲ VYRŲ

Iš mūsų yra reikalaujama gerai iš-lavinčių automobilių vyrų, kurie gali važiuoti ir pataisyti labai daug, už-tai mes turime duoti dykai instruk-cijas. Šičia yra geriausia progą iš-simokyt. Išmok tokio amato, kuris moka gerus pinigus ir duoda nuola-tinį darbą kiekvienam mieste pasau-lyje. Tik pamąstyk apie tai, viskas—dykai. Vienas dalykas, už kurį tu užmokėti labai mažai, yra už kiek-vieną važiavimo leklį, yra už gase-liną ir gumus. Mes garantuojame Jums valstijos laipsnį, jeigu Jūs im-site 25 važiavimo lekcijas. PASTA-BA: "bomai" ar girtuokliai neprii-mami. Tris palydijimai reikalauja-jama. Atsinešk "overalls". Ateik pasirengęs pradėti. Dieninis skyrius prasideda nuo 9 išryto. Vakarinis nuo 7 vakare Panedėlyj, Seređoj ir Pėtnyčoj vakarais.

Stock Yards Automobile Station

3626-3628 S. Halsted St., Chicago, Ill.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA IR

REPAIR SHOP

2835 Cottage Grove Ave., Chicago, Ill.

Reikalaujame 1500 vyrų mokyties prie automobilų, kaip važiuoti ir mašinėrij pasitaisyti, neskiriant ar jau-ni ar seni, kad kurie ir mažai moka angliškai, mes išmokinsime amatą ir su kalba galės susipažinti. Mes kiek-vieną manome išmokinti per vieną mėnesį ir į darbą pristatyti. O da-bar yra gera progą pradėti mokin-ties, nes ši pavasarį daug tokių amat-ninkų reikės. Be darbo niekad nebus ir gali uždirbti ir mėnesį nuo \$90 iki \$150.00. Dabar mokiname labai pi-giai: \$15.00 pusę kurso, o \$25.00 kias kursas, vėliau bus \$50.00 kursas. Klausdami per laiską įdekitė dvicent-ty krasos ženklelį atsakymui. Su vi-sokiais reikalais kreipkitės prie Jos. Zichkus.

Mes mokiname dienomis ir vaka-ris. Dienomis nuo 9 val. ryte, va-karais nuo 7 val.

JAU ATSIDARĘ NAUJA DIENINĖ

MOKYKLA

Jau savaitė kaip puikiai gyvuoja diennė mokykla, įsteigta Davis Square Parke (Town of Lake). Norintis lankyti šią mokyklą, gali įstoti visada. Mokykla prasideda nuo pu-sės pirmos po pietų.

A. STRIKOL (Strikulis)

MOKYTOJAS

ŠITIE BARGENAI KETVERGE

WIEBOLDT'S

Milwaukee Ave. at Paulina Street

SPECIALIAI BARGENAI ANT

GROSERIO NUO LICITACIJOS

Visos Prekes svarios ir Geros.

2700 kenų New City ankstyvų Ju-niaus žirnių, kenas 5½c	800 galionų balto uksuso, galionas 10c
2643 kenai No. 2 raudonos nuno-ke tometės, kenas 5½c	2400 slojiky grynas abuolių kamfi-turas, slojikas 8c
2337 kenų Valley Pride saldus žir-niai, kenas 6½c	1200 sloiky Eagle geri įvairūs su-taisymai, 18 oz slojikas 8½c
4326 kenų Riverside rąnkomis rink-tos tometės, kenas 6½c	3500 kenų Libbys rugytų kopustu, kenas 8c
2305 kenai Equity gražus, raudonas salmonas, kenas 14½c	1300 kenų tikro Louisiana syropo No. 3, kenas 6½c
1900 kenų Blue Rock pasirinkime Chinook salmonas, kenas 15c	3000 šmotukų Old Country plov-i-mui muilo, šmotukas 3½c

KUPONAS

Ketverge tikitai

KAVA

Gera, geriamoji Golden Rio kava nebus parduodama be šito kupono. Ket-verge tikitai, svaras 10c

3800 svary labai geros sudžiovintos, ... 8½c

4800 svary Michigan pupos, svaras 6½c

5200 svary Carolina ryžiai, svaras 6½c

1000 kenų Katina Portuguese sar-ding, kenas 11c

4300 šmotukų National Family mu-lis, šmotukas 3½c

8000 butelių A.B. Liquid pečiui po-lišiaus, butelis 5½c

2300 pakelių Alaxa rugių, visi gry-nų rugių miliai, pakelis 19c

920 pakelių radzinky, pakelis 9½c

3100 pakelių Quaker sudžiovintos Corn Flakes, pakelis 5c

5000 kenų Kenn Kleener del grindų plovimo pauderis, kenas 3c

1000 svary gražių ir gerų Santa Cla-ra džiovintų slyvų, svaras 8c

1100 pakelių Veribest "mince" mės-sa, pakelis 7½c

1900 kenų Norway rugytų silkių su tometėjų soku, kenas 8½c

650 bačkelių naujų Holland silkių bačkėlė 78c

Rubliai. Rubliai.

Nepamirškite apie savo gim-nes, senam kraują. Kiekvienas doleris nusiūstas jiems dabar bus labai branginamas. Atmin-kite, kad jūsų giminės toli už jūrų